

Rendement en risico

Dit document verschaft u meer informatie over het rendement en risico van beleggen in het Groenfonds Regionaal Duurzaam. Ook de stand van zaken omtrent de investeringen wordt belicht. Wij raden u aan om naast dit document, het prospectus en essentiële beleggersinformatie van dit fonds te raadplegen, zodat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen.

Doelstelling

De doelstelling van het fonds is om het grote publiek te betrekken bij de financiering van duurzame energieprojecten in Nederland en daarmee de transitie naar duurzame energie te versnellen.

Beleggingsbeleid

Het fonds investeert in het risicodragend kapitaal van ondernemingen voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van duurzame energieprojecten in Nederland. Het investeringsportfolio van het fonds bestaat uit projecten op het gebied van duurzame energieproductie en levering. De projecten van het fonds kennen doorgaans een langere exploitatieperiode waarbij rendement wordt verkregen uit de verkoop van duurzame energie.

Rendement

Het fonds heeft een geprognosticeerd rendement van 4 tot 5% per jaar. Het financieel rendement van Regionaal Duurzaam is afhankelijk van het resultaat van de investeringen die zij doet. Op basis van de totale bezittingen minus de schulden wordt maandelijks de intrinsieke waarde van het fonds berekend. Hierbij wordt de activa gewaardeerd op reële waarde. Het resultaat voor de participant bestaat uit de ontwikkeling van de intrinsieke waarde en dividenduitkeringen.

Dividend

Op basis van de resultaten van de investeringen ontvangt u naar verwachting jaarlijks dividend. Het fonds zal beschikbaar dividend binnen acht maanden na afloop van het boekjaar uitkeren aan de participanten. U krijgt hierbij de mogelijkheid om het dividend contant te laten uitkeren of te herbeleggen in het fonds. Voor dit fonds wordt geen dividendbelasting ingehouden. U hoeft dit dus ook niet te verrekenen bij uw aangifte inkomsten- en/of vennootschapsbelasting.

In het verleden behaalde resultaten

Jaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rendement (%)	5,30	3,60	2,40	4,23	3,89	3,41
Dividend per participatie (€)	0	50,25	50	30,17	43	41

Alle genoemde rendementen zijn berekend op basis van intrinsieke waarde, inclusief dividend en met aftrek van de lopende kosten ratio. In het overzicht zijn de in- en uitstapvergoeding en het belastingvoordeel, buiten beschouwing gelaten. Resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

Belastingvoordeel

Het fonds Regionaal Duurzaam is door de overheid erkend als officieel groenfonds. Dit levert particuliere beleggers – die belastingplichtig zijn in Nederland – mogelijk een belastingvoordeel op van maximaal 2,38%. Participanten profiteren van een vrijstelling vermogensrendementsheffing van maximaal 1,68% over hun vermogen in box 3. Het vermogen waarover een belastingvoordeel

Schijf	Vermogen 2018	Percentage gemiddeld rendement	Inkomstenbelasting	Vermogensrendementsheffing	Heffingskorting	Maximaal belastingvoordeel
	Heffingsvrij vermogen € 30.360*	0,000%	30%	0,000%	0,00%	0,000%
1	Tot en met € 71.650	1,935%	30%	0,581%	0,70%	1,281%
2	Vanaf € 71.650 tot en met € 989.736	4,451%	30%	1,335%	0,70%	2,035%
3	Vanaf € 989.736	5,600%	30%	1,680%	0,70%	2,380%

*Heffingsvrij vermogen zonder fiscale partner.

voor groene beleggingen wordt gegeven is in 2019 gemaximeerd op EUR 58.540, of EUR 117.080 bij een fiscaal partnerschap. Daarnaast ontvangen participanten een heffingskorting van 0,70% over de waarde van de vrijgestelde belegging.

Risico

Geïnteresseerden en participanten in het fonds dienen zich ervan bewust te zijn dat beleggen risico's met zich meebrengt. De intrinsieke waarde van een participatie kan stijgen, maar ook dalen. In het laatste geval kunnen participanten hun inleg gedeeltelijk of geheel verliezen. Ook is het mogelijk dat het fonds niet in staat blijkt de voorziene dividenduitkeringen uit te betalen of aangeboden participaties in te kopen. Eventueel verlies is pas definitief bij verkoop, tussentijds kunnen verliezen in andere jaren door positieve resultaten worden gecompenseerd. Indien u de eventuele verliezen niet kunt of wilt dragen, raden wij u af om te beleggen in dit fonds.

Verklarende woordenlijst

In het document zullen enkele begrippen aan de orde komen waarvan de definitie is opgenomen in de verklarende woordenlijst in de bijlage.

Structuur en fondsomvang

Regionaal Duurzaam is een fonds voor gemene rekening. Bij een fonds voor gemene rekening wordt het beheer van de bezittingen en het eigendom gescheiden.

Beheerder

Het fonds wordt beheerd door Seawind Capital Partners B.V. De beheerder is verantwoordelijk voor het bepalen en uitvoeren van het beleggingsbeleid in het belang van de participanten, conform het prospectus en Europese richtlijnen van de AIFMD. De financiële en participantenadministratie is uitbesteed aan SGG Financial Services B.V.

Juridisch Eigenaar

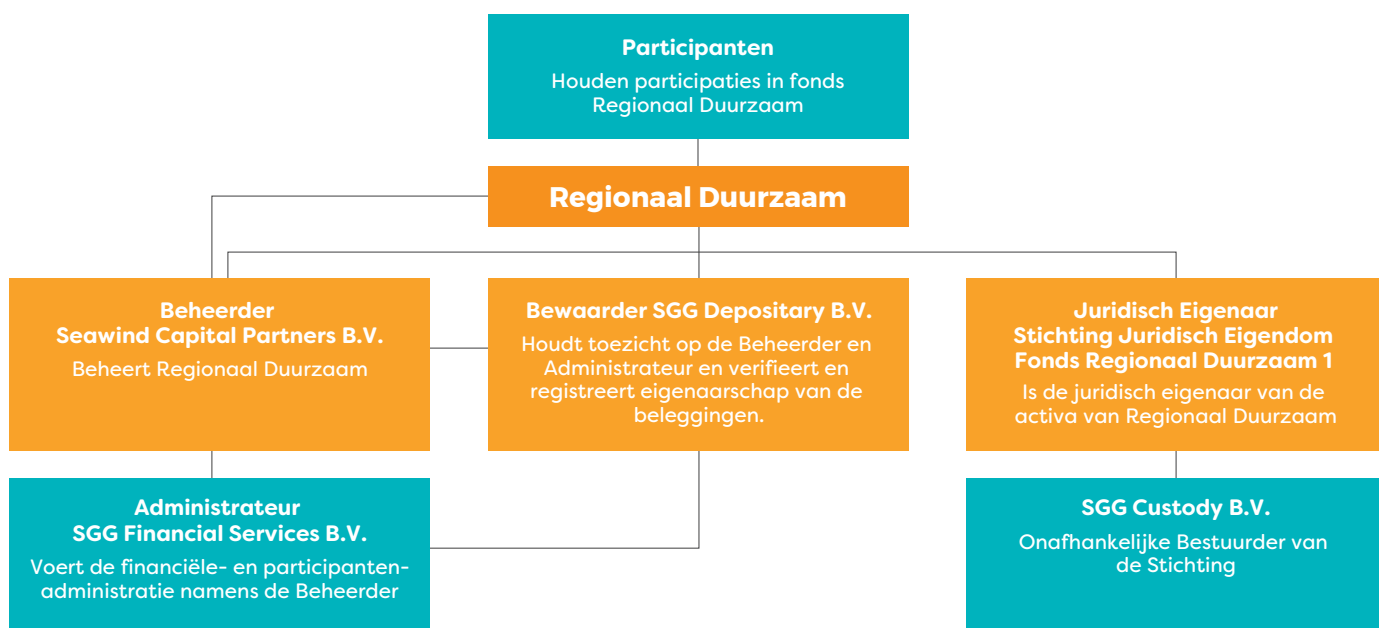
De bezittingen worden voor rekening en risico van de participanten gehouden door Stichting Juridisch Eigendom Fonds Regionaal Duurzaam 1. De stichting wordt bestuurd door SGG Custody B.V.

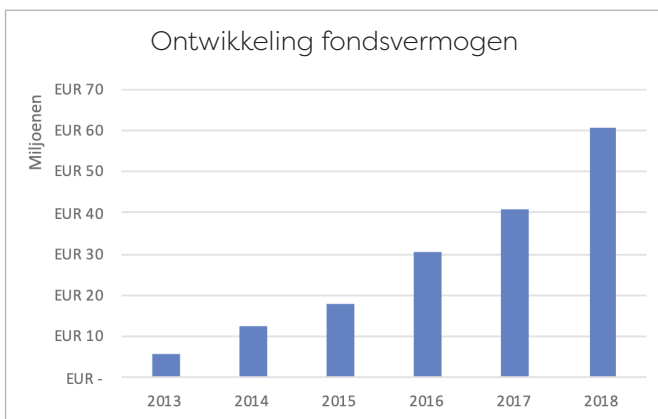
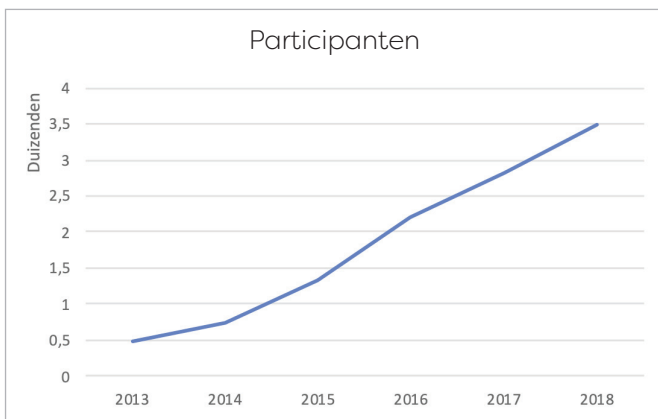
Bewaarder

SGG Depository B.V. is als bewaarder belast met de uitvoering van de toezichhoudende en controlerende taken, zoals opgenomen in de Europese richtlijnen van de AIFMD. DE bewaarder controleert de in- en uitgaande geldstromen en zorgt voor de verificatie en registratie van eigenaarschap van de beleggingen. De bewaarder houdt tevens toezicht op de berekening van de intrinsieke waarde, de uitgifte en inname van participaties en de uitkering van dividend. De bewaarder waarborgt dat er wordt belegd conform het beleggingsbeleid zoals bepaald in het prospectus.

Fondsomvang

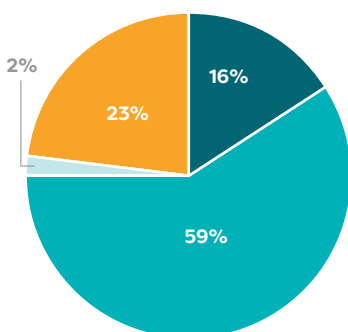
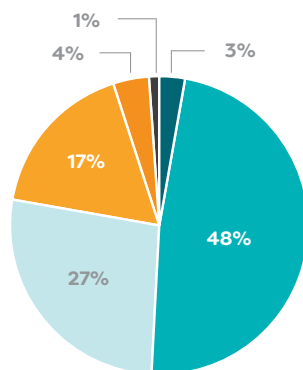
Het totale fondsvermogen bedraagt ultimo 2018 EUR 60 miljoen. De onderstaande grafieken geven een gedetailleerde weergave van de ontwikkeling van het fondsvermogen en de investeringen van het fonds.

Investeringsportefolio

- Geothermie
- Groen gas
- Energieleverancier
- Warmte-koudeopslag
- Windenergie
- Zonne-energie

Fondsvermogen

- Eigen vermogen
- Achtergesteld vermogen
- Vorderingen
- Liquiditeit

Investeringsen

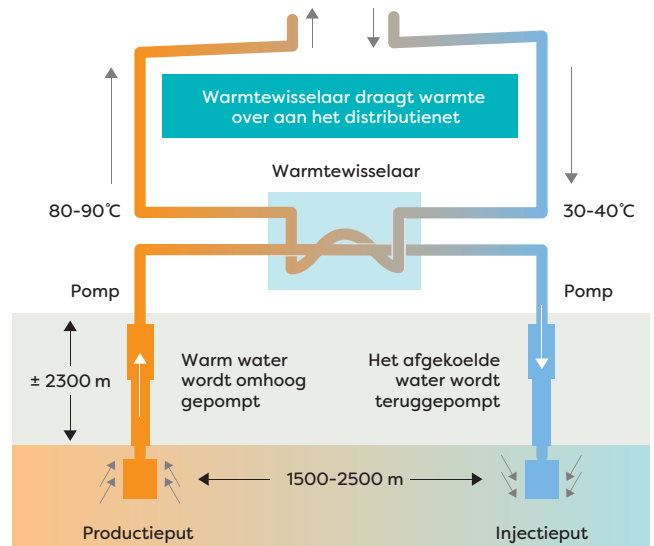
Het fonds investeert in het risicodragend kapitaal van ondernemingen voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van duurzame energieprojecten in Nederland. Het risicodragend kapitaal bestaat uit eigen- en/of achtergesteld vermogen. Het doel is om banken voldoende comfort te bieden om vreemd vermogen te verstrekken.

De verschillende projectsoorten waarin het fonds investeert worden hier toegelicht. Per sector zijn er doorgaans meerdere projecten waarin Regionaal Duurzaam heeft geïnvesteerd. De risico's en beheersingsmaatregelen zijn per project verschillend.

Geothermie

Verbruiker: bijvoorbeeld woonwijk en/of glastuinbouw

Geothermie, ook bekend als aardwarmte, is de energie die in de aarde zit opgeslagen. Hoe dieper, hoe warmer: iedere honderd meter stijgt de temperatuur ongeveer drie graden. Het van nature aanwezige warme water wordt via een productieput opgepompt om – in dit geval – via warmtewisselaars de kassen van bijvoorbeeld glastuinbouwbedrijven te verwarmen. Het afgekoelde grondwater gaat via een injectieput weer terug de bodem in. Zo blijft de grondwaterdruk gelijk en komt ondergrondse vervuiling niet aan het aardoppervlak terecht.

De financiering van deze projecten bestaat voor circa 60% uit vreemd vermogen en voor 40% uit risicodragend kapitaal. Het vreemd vermogen wordt verstrekt door banken en gemeenten, het risicodragende kapitaal door aandeelhouders en investeerders. Regionaal Duurzaam investeert in het risicodragende kapitaal door achtergesteld vermogen te verstrekken. Als zekerheid voor de terugbetaling vestigt het fonds – naast de zekerheden van de verstrekker(s) van het vreemd vermogen – tweede recht van hypotheek en pand op diverse goederen.

Geothermieprojecten	
Aardwarmte Vierpolders Holding B.V.	€ 2.025.000
Aardwarmte Vogelaer B.V.	€ 1.102.400
Californië Lipzig Gielen B.V.	€ 1.296.233
ECW Geo Andijk B.V.	€ 3.640.000
ECW Geoholding B.V.	€ 4.940.000
Geopower Holding B.V.	€ 2.084.667
Geothermie Ammerlaan B.V.	€ 3.090.000
Warmtebedrijf Bergschenhoek B.V.	€ 3.608.637
Totaal	€ 21.786.937

Tabel projectoverzicht 1

Specifieke risico's van investeren in geothermieprojecten zijn:

- Het geologisch risico dat de daadwerkelijke aangetroffen geologische situatie afwijkt van hetgeen op basis van onderzoeken verwacht wordt en dat daarmee de bron minder of zelfs geen warmte produceert. Dit risico kan deels worden gedekt door de RNES-regeling. Een regeling van de overheid die de financiële risico's dekt bij misboring.

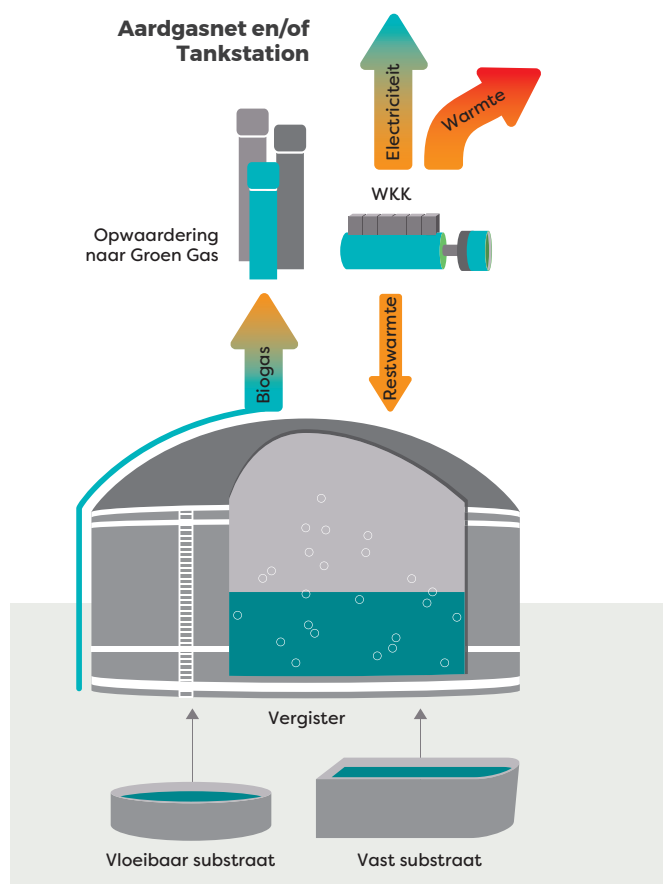
- Seismologisch risico. Alhoewel er geen water wordt onttrokken uit de ondergrond bestaat er een theoretisch kleine kans dat de boring leidt tot seismologische activiteit.
- Exploitatierisico. Gedurende de exploitatiefase kan de productie afnemen als gevolg van teruglopende permeabiliteit van de ondergrond, dalende temperaturen of door verstopping van de putten.
- Afnamerisico. Het belangrijkste deel van de opbrengsten van een geothermieproject komt doorgaans uit de levering en verkoop van warmte. De grote volumes die gewonnen worden moeten lokaal afgezet worden. Bij het wegvallen van vraag door leegstand, alternatieven of anderszins, kan een geothermieproject snel in de problemen komen. Regionaal Duurzaam kijkt scherp naar de (financiële) stabiliteit van de partijen die de warmte afnemen.

Groen gas

Groen gas wordt geproduceerd door vergisting van biomassa waarna het geproduceerde gas (biogas) nog kan worden opgewerkt om aardgaskwaliteit (groen gas) te verkrijgen. Gangbare biomassasoorten welke voor vergisting worden gebruikt zijn slib, mest en overige reststromen. Zonder opwerking kan het biogas direct middels warmtekrachtkoppeling installaties (WKK's) in warmte en elektriciteit worden omgezet. Met opwerking wordt invoeding op het aardgasnet een mogelijkheid, aangezien dit duurzaam geproduceerde gas dezelfde samenstelling heeft als aardgas. Het groen gas wordt dankzij de kortlopende koolstofkringloop als CO₂-neutraal beschouwd. Ook kan dit duurzame groen gas als CNG verkocht worden via groengastankstations.

Projecten	Aardwarmte Vierpolders	Aardwarmte Vogelaer	Ammerlaan Geothermie	Californië Lipzig Gielen	ECW Geoholding*	ECW Geo Andijk	GeoPower Holding	Warmtebedrijf Bergschenhoek
Locatie	Brielle	Westland	Pijnacker	Horst aan de Maas	Agriport A7	Andijk	Midden-Delfland	Lansingerland
Vreemd vermogen	Rabobank	Rabobank	Rabobank BNG Gemeente	Rabobank	Rabobank	Rabobank BNG	Rabobank	BNG
Status	Operationeel	Operationeel	Bouwfase	Operationeel	Operationeel	Testfase	Operationeel	Operationeel
Debiet m ³ /uur	275	189	466	151	730	600	215	400
Productie-temperatuur	80	85	75	81	90	80	95	64
Retour-temperatuur	35	35	18	35,5	35	35	35	20
MWth	14,39	10,99	30,89	7,99	46,7	21,5	15	20,47
GJ/jaar	453.783	346.525	974.012	251.937	1.472.275	990.000	473.035	645.381
Besparing aardgas m ³ /jaar	14.339.553	10.950.204	30.778.765	7.961.204	46.523.884	31.283.996	14.947.898	20.394.031
CO ₂ -reductie kTon	25,52	19,49	54,79	14,17	82,81	55,68	26,61	36,30
Equivalent huishoudens	9.560	7.300	20.519	5.307	31.016	20.850	9.965	13.596

*ECW Geoholding B.V. ontwikkelt en exploiteert meerdere geothermieprojecten ** Berekening is gebaseerd op maximale productie en gemiddeld gasverbruik van 1.500 m³/jaar

Na de vergisting blijft zogenaamd ‘digestaat’ over, waarvoor een bestemming gevonden moet worden.

De financiering van deze projecten bestaat voor circa 65% uit vreemd vermogen en voor 35% uit risicodragend kapitaal. Het vreemd vermogen wordt verstrekt door banken, het risicodragende kapitaal door aandeelhouders en investeerders. Bij groen gasprojecten investeert het fonds – in tegenstelling tot bij geothermieprojecten – in het eigen vermogen van de onderneming. Daarnaast verstrekt het achtergestelde leningen. Als zekerheid voor de terugbetaling vestigt het fonds – naast de zekerheden van de verstrekker(s) van het vreemd vermogen – tweede recht van hypotheek en pand op diverse goederen.

Groen gasprojecten	
Aben Green Energy B.V.	€ 1.000.000
Biogast Agro Hensbroek B.V.	€ 1.000
Biogast Amsterdam B.V.	€ 178.549
Groen Gas Almere B.V.	€ 1.702.516
Groengas Bollenstreek B.V.	€ 4.240.000
Groengas Hoogezand B.V.	€ 730.000
Orangegas B.V.	€ 4.417.987
Totaal	€ 12.270.052

Tabel projectoverzicht 2

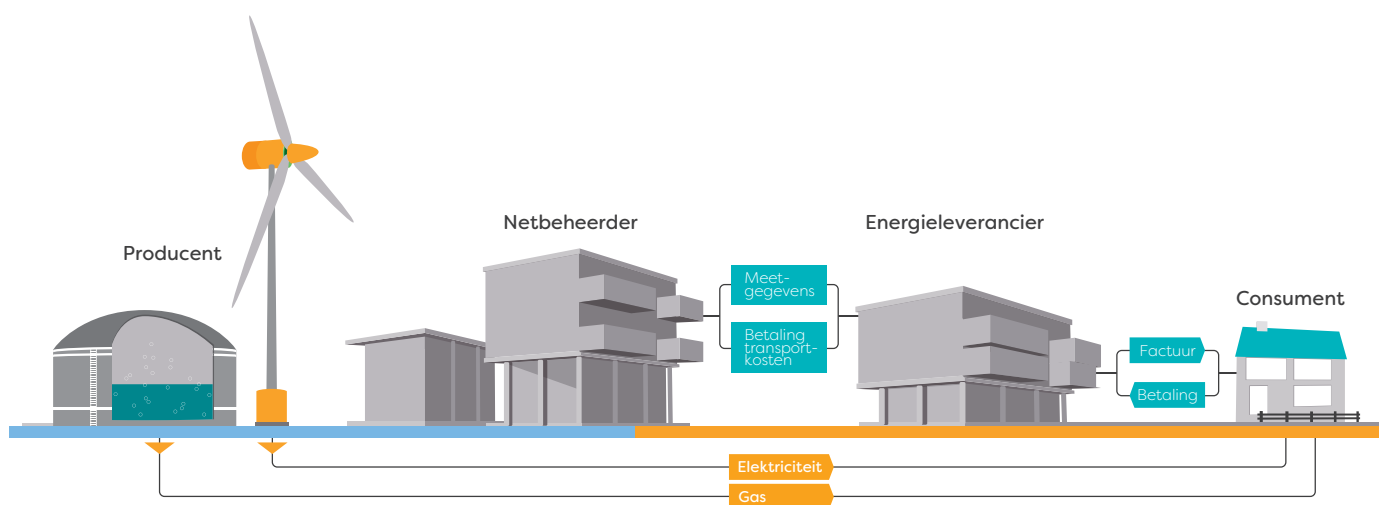
Specifieke risico's van investeren in groen gasprojecten zijn:

- Beschikbaarheid van een constante toevoer van biomassa, voor een acceptabele prijs. Het risico is dat de prijs voor biomassa van voldoende kwaliteit tijdens de exploitatie van het groengasproject stijgt, wat het rendement van de investering verlaagt. Waar mogelijk investeert Regionaal Duurzaam in bedrijven die met langere prijs- en volumeafspraken werken.
- Afzet van digestaat. De prijs waartegen het digestaat wordt afgezet kan stijgen, waardoor de investering minder rendabel wordt.
- Veiligheids- en omgevingsrisico's. Bij biovergisters is sprake van explosiegevaar en kan de vergisting leiden tot weerstand in de omgeving door stankoverlast. Ook kan in een latere fase van het project de handhaving op de vergunning voor het aantal transportbewegingen en de stankoverlast geïntensiveerd worden.

Energieleveranciers

Energieleveranciers leveren energie aan individuele afnemers. De energie wordt door netbeheerders vervoerd en tot in de woning gebracht. De netbeheerder legt elektriciteitskabels en gasleidingen aan en zorgt ervoor dat de afnemer een aansluiting op het net krijgt. Tevens is zij verantwoordelijk voor het onderhoud aan het energienetwerk. Het is de taak van de energieleveranciers de aansluitingen en het verbruik te administreren en de inkoop

Groengas Projecten	BioGast Amsterdam	BioGast Hensbroek	Groengas Hoogezand	Groen Gas Almere	Aben Green Energy	OrangeGas Projects
Locatie	Mijdrecht	Hensbroek	Hoogezand	Almere	Westdorpe	Beverwijk
Vreemd vermogen	n.v.t.	Rabobank	Rabobank	Rabobank	Rabobank	n.v.t.
Status	Operationeel	Operationeel	Operationeel	Operationeel	Bouwfase	Operationeel
Debiet m³/uur	20	450	485	470	3.300	115
MWh/ jaar	200	4.000	4.750	4.132	32.250	1.100
Gasproductie m³/jaar	175.000	3.600.000	4.250.000	3.700.000	28.900.000	1.000.000
CO2-reductie kTon	0,31	6,41	7,57	6,59	51,48	1,78
Equivalent huishoudens	117	2.400	2.833	2.467	19.270	667

te verzorgen. In deze functie is zij er tevens voor verantwoordelijk evenveel energie te leveren en te verkopen ten opzichte van haar inkoop en eigen productie. De klanten van een energieleverancier bestaan uit huishoudens, bedrijven, stichtingen of (lagere) overheden zoals gemeenten, waterschappen en provincies.

Energiemaatschappijen	
Energie Concurrent B.V.	€ 7.874.223
Totaal	€ 7.874.223

Tabel projectoverzicht 3

Alle energieleveranciers in Nederland

Grote spelers op de energiemarkt

<p>essent energie direct.nl</p> <p>3,1 miljoen klanten (NL)</p>	<p>ENECO HOLDING N.V.</p> <p>2,4 miljoen klanten (NL)</p>	<p>VATTENFALL</p> <p>2,0 miljoen klanten (NL)</p>
<p>NUTS GROEP</p> <p>600.000 klanten (NL)</p>	<p>ENERGIE CONCURRENT B.V.</p> <p>450.000 klanten (NL)</p>	<p>ENGIE</p> <p>200.000 klanten (NL)</p>

Zelfstandige energieleveranciers

Zelfstandige energieleveranciers (alleen zakelijke markt)

Specifieke risico's van investeren in energie-leveranciers zijn:

- Verloop van klantenportefeuille. Energiebedrijven maken kosten om klanten te werven en te behouden. Daarbij wordt gerekend met een bepaalde duur waarop klanten naar verwachting klant blijven bij het berekenen van de prijspropositie. Indien klanten in werkelijkheid eerder switchen naar een andere leverancier kan dit een sterk winstdrukkend effect hebben.
- De commerciële marge loopt terug. Dit is de marge tussen de inkoop en verkoop van energie. De oorzaak kan zijn dat er een mismatch is tussen de duur waarvoor de verkoopprijzen vastliggen en waarop de inkooprijzen vastliggen. Indien de energieprijzen bewegen kan dit een sterk effect hebben op de winstgevendheid van het energiebedrijf. De fondsen van Meewind kijken bij de beoordeling van een investeringsmogelijkheid naar de wijze waarop het energiebedrijf dit risico heeft gemitigeerd.
- De kostprijs per klant voor de levering. Deze zogenaamde 'cost-to-serve' is het totaal aan kosten welke het bedrijf maakt, omgeslagen per klant. Indien deze te sterk stijgt kan de commerciële marge interen of zelfs negatief worden. Voorkomende oorzaken zijn: escalerende ICT kosten door falende implementaties, toenemende overheadkosten, achterblijvende groei (afzet) waardoor stijging in kosten per klant, integratieproblemen bij overnames, etc.
- Stijgende kosten van werving. De energiemarkt is zeer competitief en het voeren van een langdurig onderscheidend product is lastig. Dit maakt dat het werven van nieuwe klanten steeds lastiger wordt. Indien de wervingskosten ('cost-to-acquire') sterker stijgen dan verwacht, beïnvloedt dit het rendement negatief.
- Juridische risico's. Levering van energie aan consumenten is een door de ACM sterk gereguleerde markt. Indien procedures niet worden nageleefd kan het energiebedrijf te maken krijgen met boetes of kostbare reparaties in de procesgang.
- Risico op imagoschade. Energiebedrijven investeren sterk in branding om een herkenbaar product te leveren. Overstappen van leverancier is relatief eenvoudig. Indien er negatieve publiciteit ontstaat kan dit snel tot inkrimping van het klantenbestand leiden.
- Tegenvallende investeringen. Veel energiebedrijven zijn gestart met levering maar zijn later ook gaan investeren in energieproductie, om hun afhankelijkheid van de inkoopmarkt te verlagen. Vaak is dit een nieuwe richting waarbij deze investeringen niet altijd goed gaan. Het risico bestaat dat het beoogde rendement op deze investeringen niet wordt behaald.

Maatschappelijk rendement

De elektriciteit die Greenchoice aan particulieren levert komt voor 100% uit wind, zonne- en biomassa-energieprojecten in Nederland. Om aan de vraag van bedrijven te voldoen wordt voor deze groep afnemers momenteel nog zo'n 5% van het totaal elders in Europa ingekocht.

Greenchoice levert uitsluitend bos-gecompenseerd gas. Dit houdt in dat alle CO2 uitstoot van het gas dat ze leveren wordt gecompenseerd via wereldwijde bosprojecten. Meer informatie over deze projecten:

<https://www.greenchoice.nl/bosprojecten/>

Warmte-koude opslag

Warmte-koude opslag (WKO) is een van de technieken die bijdraagt aan de transitie om Nederland 'van gas los', minder afhankelijk van aardgas, te maken. WKO is een bewezen techniek voor het duurzaam verwarmen en koelen van gebouwen. In de zomer wordt warmte aan het gebouw onttrokken en opgeslagen in de bodem. Op deze manier worden de ruimten comfortabel gekoeld. In de winter wordt de warmte juist uit de bodem gepompt voor de verwarming van het gebouw. Deze techniek maakt duurzame besparingen mogelijk van 95% op koeling en 40 tot 50% op verwarming.

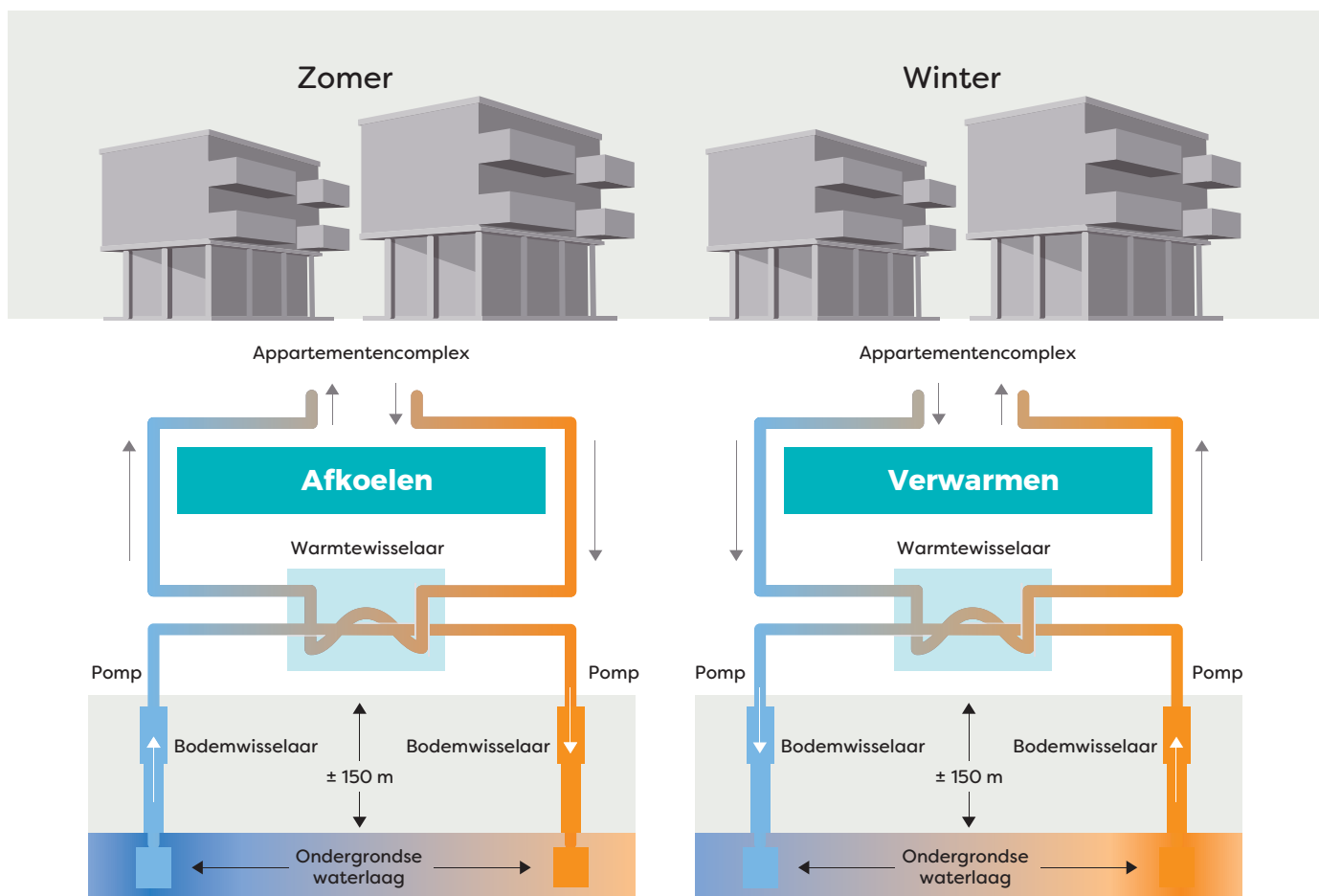
Het fonds investeert sinds 2013 met name in collectieve WKO-projecten, waarbij een installatie meerdere woningen of bedrijven voorziet van duurzame warmte. In vrijwel alle gevallen worden de WKO-projecten gecombineerd met zonnecollectoren. Deze collectoren verwarmen het tapwater, dat wordt opgeslagen in boilers. HR-ketels zorgen voor bijverwarming van het tapwater bij piekbelasting en op donkere dagen.

Warmte-koude opslag	
KiesWarmte B.V.	€ 270.002
Westfriesland Energie Beheer B.V.	€ 127.200
Zon Energie B.V.	€ 375.002
Zon Energie RD3 B.V.	€ 932.105
Totaal	€ 1.704.309

Tabel projectoverzicht 4

Specifieke risico's van investeren in warmte-koude-opslagprojecten zijn:

- Ontwikkelingen rondom de bron. WKO-projecten halen warmte uit een bron onder de grond (vaak 100-200 meter diep). Door het onttrekken van de warmte kan de bron zelf langzaam afkoelen waardoor de prestaties langzaam afnemen. Risico is dat dit sneller/meer gebeurt dan verwacht. Regionaal Duurzaam houdt rekening met teruglopende productie in de projectcalculaties.
- Problemen met de installatie. Doordat een de bron van de WKO-installatie diep in de grond zit, kan het kostbaar zijn om eventuele problemen op te lossen. Bekende problemen zijn onder andere roestvorming in de buis, opbarsten, kleivorming rondom de bron waardoor het warme grondwater niet meer in de buis komt en schade aan de kleppen. Dit risico is niet uit te sluiten. Regionaal Duurzaam zorgt echter

Projecten	Productie in GJ	Equivalent in kWh	Equivalent in m ³	CO2 Equivalent (kTon)	Equivalent in huishoudens
Alkmaar	4.671	1.298.492	163.559	0,29	109
Baarn	566	157.299	19.819	0,04	13
Krommenie	1.720	478.173	60.227	0,11	40
Wognum	282	78.510	9.874	0,02	7
Zandvoort Zandpunt	372	103.426	13.026	0,02	9
Zandvoort LDC	3.451	959.265	120.839	0,21	81
Middelburg	1.051	292.142	36.802	0,07	25
Oude Tonge	2.611	725.760	91.426	0,16	61
Utrecht	854	237.408	29.903	0,05	20
Schagen	449	124.704	15.722	0,03	10
Breda	6.270	1.743.153	219.549	0,39	146
Volendam	1.028	285.734	35.996	0,06	24
Dordrecht	1.087	302.243	38.062	0,07	25
Totaal	24.412	6.786.310	854.805	1,52	570

Berekening is gebaseerd op maximale productie en gemiddeld gasverbruik van 1500 m³/jaar. WKO kan in 95% van de koelvraag voorzien, echter is de koelvraag van huishoudens op dit moment onbekend. Verder kan WKO 40-50% van de warmtevraag per huishouden voorzien, dus het totaal aantal huishoudens dat verduurzaamd kan worden ligt in werkelijkheid hoger dan het aantal huishoudens nu vermeld. 1 GJ = 278 kWh

voor een reductie van het risico door te investeren in vaste partners die hier ervaring mee opdoen en door ervaren partijen in te schakelen voor de technische realisatie.

- Afzet. Omdat warmte maar beperkt te transporteren is over langere afstanden is het contracteren van voldoende afname in de buurt van de installatie cruciaal. Hiervoor wordt met langjarige contracten gewerkt. Toch kan de afzet tegenvallen doordat winters zachter zijn dan verwacht of door leegstand. Dit risico hoort bij dit type projecten.

Zonne-energie

Er zijn verschillende toepassingen op het gebied van zonne-energie. De meest gebruikte toepassing in Nederland is het omzetten van zonlicht in elektriciteit. Dit gebeurt door middel van fotovoltaïsche cellen (PV-panelen). De groene stroom die deze panelen opwekken wordt achter de meter afgenomen door particulieren of bedrijven of geleverd aan het centrale net.

Zonlicht kan ook via zonnecollectoren worden omgezet in warmte (thermische zonne-energie). Het opgevangen zonlicht zorgt voor de verwarming van tapwater, dat wordt opgeslagen in boilers.

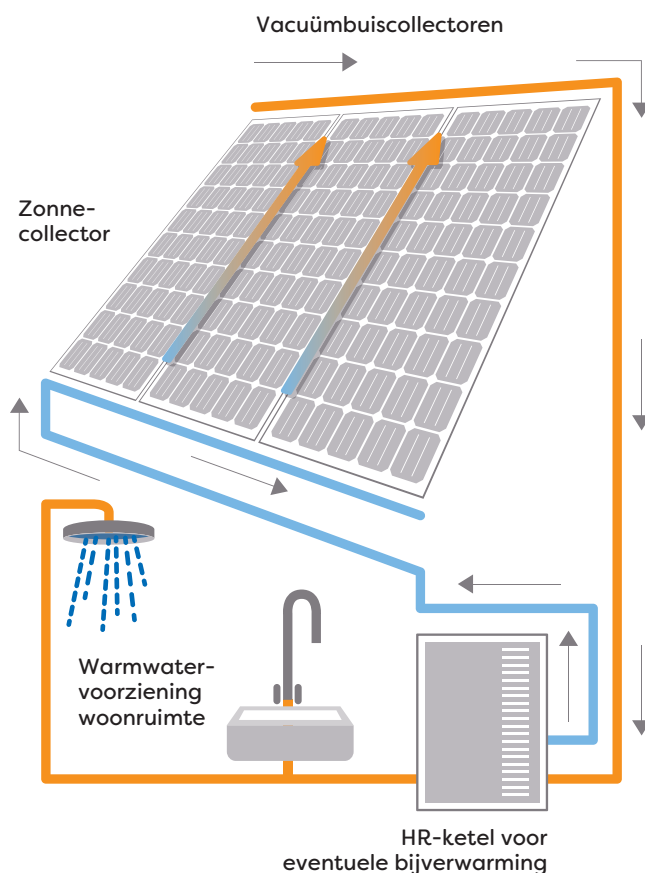
De toepassing van fotovoltaïsche zonne-energie heeft in Nederland een vlucht genomen. Kritiek op de hoge kosten voor de opgewekte energie neemt langzaam af door de sterk gedaalde kosten van deze vorm van duurzame opwekking. Het begon bij toepassing voor particulieren op eigen dak, maar inmiddels zijn er steeds meer grootschalige projecten op bedrijfsdaken en velden.

Zonne-energie	
Obton GreenIPP 2 C.V.	€ 212.000
Wocozon Nederland B.V.	€ 618.000
Wocozon Overijssel B.V.	€ 471.876
Totaal	€ 1.301.876

Tabel projectoverzicht 5

Specifieke risico's van investeren in zonne-energieprojecten zijn:

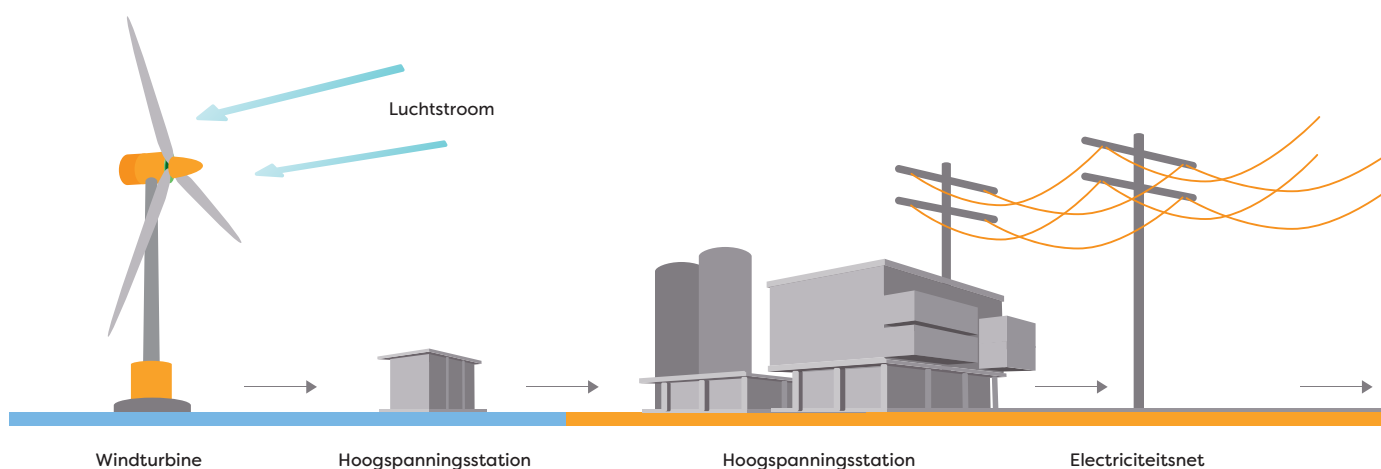
- De hoeveelheid energie uit zonlicht die op de panelen straalt. Hoewel de onzekerheid veel lager is dan bij windenergie, zijn er toch jaren waarin substantieel meer of minder zonne-instraling is dan vooraf verwacht werd op basis van gemiddelden.

- Storingen in de omvormers en transformatoren. De door de panelen opgewekte energie moet worden omgezet van gelijkstroom naar wisselstroom (middels omvormers) en van lage spanning naar hogere spanning (middels transformatoren). In deze keten kunnen zich verschillende soorten storingen voordoen, door fouten in de apparaten zelf of door een verkeerde configuratie van het systeem als geheel. Om dit risico te reduceren vindt Regionaal Duurzaam het belangrijk om te werken met gerenommeerde bouwbedrijven met een goed trackrecord.
- Diefstal of schade. Panelen zijn kwetsbare objecten waar het gaat om vandalisme of blikseminslagen, ook kunnen de panelen onder omstandigheden worden losgeschroefd en meegenomen.

Projecten	Opgesteld vermogen in Wattpiek	Productie in kwh	CO2-equivalent (kTon CO2)	Equivalent in huishoudens
Obton GreenIPP	1.458.000	1.239.300	0,44	413
Wocozon Nederland	4.050.000	3.442.500	1,22	1.148
Wocozon Overijssel	2.200.000	1.870.000	0,66	623
Totaal	7.708.000	6.551.800	2,33	2.184

Omrekenfactor 0,85 kWh per Wp | 2-equivalent 0,3550 kg CO2/kWh | Gemiddeld energieverbruik 3.000 kWh per jaar

Windenergie

Windenergie in Nederland is eeuwenoud. De moderne windmolens die voor de opwek van duurzame elektriciteit worden gebruikt, zijn in de basis hetzelfde als de aloude molens die de polders droog gepompt hebben. De kracht van de wind opgevangen door het grote oppervlak van de wieken welke deze geconcentreerd overbrengt op een punt binnen de molen; tegenwoordig de turbine welke elektriciteit opwekt. Windturbines zetten wind op duurzame wijze om in elektriciteit en dragen zo bij aan een duurzame energievoorziening.

De Nederlandse overheid heeft als doelstelling voor 2020 dat 14% van onze energievoorziening duurzaam is opgewekt. In 2023 moeten windmolens op land en zee ongeveer 8 miljoen huishoudens voorzien van duurzame elektriciteit.

Windenergie	
Windturbine RIFF B.V.	€ 366.000
Totaal	€ 366.000

Tabel projectoverzicht 6

Specifieke risico's van investeren in windenergieprojecten zijn:

- De hoeveelheid wind. De beheerder maakt gebruik van geavanceerde voorspellingen van de hoeveelheid wind op de locatie van de windmolen, maar er blijft aanzienlijke onzekerheid over hoe dit zich op lange termijn ontwikkeld (klimaat effecten). Ook kan dit meerdere jaren 'toevallig' tegenvallen, of kunnen de voorspellingen te optimistisch blijken. De hoeveelheid winst waar Regionaal Duurzaam mee rekent is altijd onderbouwd door rapporten van onafhankelijke experts.
- Technische problemen. Moderne windturbines zijn complexe machines. Hoewel de prestaties voor een groot deel worden gegarandeerd door de fabrikant kunnen systematische storingen of schades toch invloed hebben op het rendement. Regionaal Duurzaam kiest voor gerenommeerde leveranciers en eist langjarige onderhoudscontracten met beschikbaarheidsgaranties op de windturbine.
- In sommige gevallen wordt overlast op de omgeving als dermate storend ervaren dat er maatregelen genomen moeten worden die de productie van de windmolen verlagen. Zoals 's nachts stilzetten tegen geluidsoverlast of afzetten bij wind uit een bepaalde hoek om slagschaduw voor omwonenden te reduceren. Meestal is dit echter voor de start van het project bekend en dus in de rendementsberekeningen meegenomen, soms wordt dit echter in een latere fase door sociale druk afgedwongen.

Maatschappelijk rendement

MW	Vollasturen	Productie in kwh	CO ₂ -equivalent (kTon CO ₂)	Equivalent in huishoudens
2,40	2.693	6.463.200	2,29	2.154

CO₂-equivalent 0,355 kg CO₂/kWh | Gemiddeld energieverbruik 3.000 kWh per jaar

Bijlage 1: Verklarende woordenlijst

Achtergesteld vermogen

Een lening waarbij de schuldeiser in het geval van faillissement van de leningnemer wordt achtergesteld op andere schuldeisers zoals de werknemers, de belastingdienst en de banken. Dit betekent dat er op deze lening(en) bij faillissement pas afgelost wordt indien aan alle verplichtingen (rente en aflossing) van de andere schuldeisers volledig is voldaan. Achtergesteld vermogen wordt gezien als onderdeel van het risicokapitaal van een bedrijf of project.

Activa

De in geld uitgedrukte waarde bedoeld die het geheel aan bezittingen van de onderneming vertegenwoordigt.

CNG

Gecomprimeerd aardgas geschikt als brandstof voor voertuigen.

Digestaat

Vergiste mest en een restproduct van de biogasproductie.

Dividend

De uitkering van winst van een onderneming aan haar aandeelhouders.

Doelvennootschap

Een vennootschap, vaak een B.V., welke met voor een specifiek doel of project wordt opgericht zodat de risico's ervan wordt begrensd en aansprakelijkheden ten opzichte van de eigenaren/investeerders in het project worden beperkt.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt opgebouwd door de inleg van aandeelhouders (het bedrag dat bij uitgifte voor een aandeel betaald wordt) en door het inhouden van bedrijfswinsten plus de reserves. Het eigen vermogen weerspiegelt het verschil tussen de bezittingen en de schulden van een bedrijf.

Fonds voor gemene rekening

Een fonds zonder rechtspersoonlijkheid waarbij participanten vermogen bij elkaar brengen om gezamenlijk te investeren of beleggen. Kenmerk is dat er voor het fonds een beheerder verantwoordelijk is voor de uitvoering van het fondsbeleid en dat de bezittingen door een onafhankelijke bewaarder worden gehouden.

Groenfondsen

Een groenfonds is een fonds welke door de belastingdienst als zodanig is geaccepteerd en belegt projecten met een groene status zoals duurzame energieprojecten, duurzame gebouwen, biologische landbouwbedrijven en natuurontwikkelingsprojecten. Kenmerkend voor een groenfonds is dat deze haar participanten

de mogelijkheid geeft een belastingvoordeel te realiseren (vrijstelling box 3).

Holding

De moedermaatschappij van een concern.

Intrinsieke waarde

De actuele waarde van alle bezittingen van de onderneming, verminderd met de schulden die er zijn. Dit komt neer op het eigen vermogen wat er in de onderneming zit.

Kapitaalintensief

De productiefactor kapitaal wordt, in vergelijking met andere productiefactoren zoals arbeid in sterke mate benut. Dit houdt in dat er voornamelijk geïnvesteerd wordt in goederen met een hoge aanschafprijs die zich over een bepaalde tijd moeten terugverdienen.

Koolstofkringloop

Deze kringloop beschrijft wat er gebeurt met door handelingen van mensen veroorzaakte uitstoot van koolstofdioxide in de atmosfeer.

Opwerking

Het zuiveren van een mengsel van stoffen om de eigenlijk gewenste stof hieruit min of meer zuiver te verkrijgen. Zo wordt biogas opgewerkt tot groen gas.

Participatie

De financiële deelname in het eigen vermogen van een organisatie.

Passiva

De som van het eigen- en vreemd vermogen.

Recht van hypotheek

Iemand die een recht van hypotheek heeft, mag zijn vordering met voorrang op het registergoed verhalen. Komt de lener zijn verplichtingen niet na, dan mag de hypotheekhouder het registergoed gedwongen verkopen en de opbrengsten gebruiken voor het voldoen van rente en aflossing op de verstrekte lening.

RNES-garantie

Regeling Risico's dekken voor aardwarmte. Met deze regeling stimuleert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat het gebruik van aardwarmte als duurzame energiebron.

Risicodragend kapitaal

Risicodragend kapitaal wordt gebruikt om ondernemingen die hoge risico's lopen te financieren. Vaak gaat het hierbij over startende ondernemingen.

SDE+ subsidie

De subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie. De regeling richt zich op bedrijven en (non-profit) instellingen. Er zijn 6 categorieën: Biomassa, Geothermie, Water, Wind (land, meer en primaire waterkering) en Zon.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen van een bedrijf wordt opgebouwd uit de verplichtingen of schulden die een bedrijf heeft. Dat houdt dus in dat een bedrijf geld zal moeten betalen voor ontvangen leningen, diensten en/of goederen.

Algemene Disclaimer

Nadere toelichting rendement en risico januari 2019

De informatie in dit document dient niet te worden opgevat als aanbieding of uitnodiging om te beleggen in het fonds Regionaal Duurzaam of enig ander fonds. De beslissing om te beleggen in Regionaal Duurzaam dient uitsluitend te geschieden op basis van het prospectus, dat u op verzoek kosteloos wordt verstrekt of dat u tevens kunt vinden op meewind.nl.

